

Tasarruf bonoları ihracına dair olan 4058 ve 4120 sayılı kanunlarla 2999 sayılı Bankalar kanununa ek kanun lâiyhası ve İktisat, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/774)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar dairesi müdürlüğü

Sayı : 6/1046

13 . III . 1942

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Tasarruf bonoları ihraçı hakkındaki 4058, 4120 sayılı kanunlarla 2999 sayılı Bankalar kanununa ek olarak Maliye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 12 . III . 1942 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesıyla birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

Mucip sebepler lâiyhası

2 . VI . 1941, 22 . IX . 1941 tarih ve 4058, 4120 numaralı kanunlarla verilen mezuniyete müsteden Hazinenin kefaleti altında Amortisman sandığı tarafından çıkarılan 50 milyon liralık tasarruf bonusu, halkımızın gösterdiği fevkalâde rağbet sayesinde tamamen satılmış ve bu husustaki talepler devam etmekte bulunmuş olduğundan bu talepleri is'af edebilmek için daha 25 milyon liralık tasarruf bonusu ihraçı muvafık görülmektedir.

Diğer taraftan 2999 numaralı Bankalar kanununun 26 ncı maddesi mucibince tesisi lâzım gelen mevduat munzam karşılığının 1941 senesinden itibaren % 15 olarak tesbit edilmiş olan nisbetinin böyle bir karşılık tesisinde âmil olan malî ve iktisadi sebepler nazara alındığı takdirde bilhassa hali hazırdaki şartlar muvacehesinde daha yüksek bir hadde çıkarılması icabettiğinden mezkûr nisbetin % 20 olarak tesbiti muvafık olacağı mütalâa edilmiştir.

İşbu kanun lâiyhası yukarıda izah olunan sebeplere binaen tasarruf bonusu ihraç haddiyle munzam karşılıklar nisbetinin tezyidi maksadiyle hazırlanmıştır.

İktisat encümeni mazbatası

T. B. M. M.
İktisat encümeni
Esas No. 1/774
Karar No. 19

20 . III . 1942

Yüksek Reisliğe

Tasarruf bonoları ihraçı hakkındaki 4058, 4120 sayılı kanunlarla 2999 sayılı Bankalar kanununa ek olarak Maliye vekilliği tarafından hazırlanıp İcra Vekilleri Heyetince 12 . III . 1942 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası encümenimize tevdi buyurulmuş olmakla Maliye vekili hazır bulunduğu halde tetkik ve mütalâa olundu.

Lâyihanın, Amortisman sandığı tarafından çıkarılan tasarruf bonoları haddinin 25 milyon lira daha ilâvesi suretiyle 75 milyon liraya iblâğını ve Bankalar kanunu mucibince tesisi lâzım gelen mevduat munzam karşılığının da yüzde 15 den yüzde 20 ye çıkarılmasını temin maksadiyle hazırlandığı görülmüştür.

Mucip sebeplerde ileri sürülen mütalâalara ve Maliye vekilinin verdiği izahlara göre şimdiki kadar çıkarılmış olan 50 milyon liralık Tasarruf bonolarının halkımızın gösterdiği fevkalâde rağbet dolayısıyla tamamen satılmış olduğu ve bu husustaki taleplerin ise devam etmekte bulunduğu ve bono satışının bankalardaki mevduat üzerinde menfi bir tesir de vücuda getirmemiş ol-

duğu anlaşılmış ve bankalardaki mevduat munzam karşılığının tesisinde âmil olan mali ve iktisadi sebepler nazara alındığı takdirde % 15 olarak tesbit edilmiş olan karşılığın bugünkü şartlar karşısında daha yüksek hadde çıkarılması muvafık olacağı neticesine varılmış lâyiha encümenimizce aynen kabul edilmiştir.

Havalesi veçhile Maliye encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

İk. En. Reisi	M. M.	Kâtip
Gisesun	Rize	Bilecik
İ. Sabuncu	Paad Sirmen	K. Gülek
Afyon K.	Ankara	Ankara
H. Erkan	A. Ulus	M. Eriş
Denizli	Diyarbakır	Erzincan
Tahir Berkay	V. N. Sünkitay	S. Başoacı
Eskişehir	İstanbul	İzmir
Emin Sazak	A. H. Denizmen	Benal Arıman
Kars	Konya	Niğde
K. Arıklı	Kâzım Okay	Dr. R. Ferid Talay
Sinob		Zonguldak
Y. Kemal Tengirşenk		H. Karabacak
İstanbul		Gaziantep
A. Daver		Nuri Pazarbaşı

Maliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Maliye encümeni
Esas No. 1/774
Karar No. 13

24 . III . 1942

Yüksek Reisliğe

Tasarruf bonoları ihraçı hakkındaki 4058 ve 4120, bankalar hakkındaki 2999 sayılı kanunlara ek olarak Maliye vekilliğince hazırlanıp İcra Vekilleri Heyetinin 12 . III . 1942 tarihindeki toplantısında Büyük Millet Meclisine arzı kararlaştırılan ve Başvekilliğin 6/1046 numaralı ve 13 . III . 1942 tarihli tezkeresiyle birlikte encümenimize de havale edilmiş olan kanun lâyihası

Maliye vekili hazır bulunduğu halde müzakere olundu.

Gerek mucip sebepler mazbatasında ileri sürülen mülâhazalara ve gerek Maliye vekili tarafından verilen izahlara göre iki defada piyasaya çıkarılmış olan 50 000 000 liralık tasarruf bonolarının tamamen satılmış ve fakat halkın bunlara göstermekte olduğu rağbet devam et-

mekte bulunmuş olduğundan 50 milyonluk had-
din 75 milyon liraya ve bankalardaki mevduat
munzam karşılığının tesisindeki malî ve iktisa-
di sebepler dikkate alınacak olursa % 15 olarak
tesbit edilmiş bulunan bu karşılığın içinde bu-
lunduğumuz şartlara bakılarak % 20 ye çıkarıl-
ması hakkındaki teklif encümenimizce de aynen
kabul edilmiştir.

Havalesi mucibince Bütçe encümenine tevdi

buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe takdim kılındı.

Maliye En. Rs.	M. M.	Kâtip
İstanbul	Malatya	Tokad
A. Bayındır	Nasuhi Baydar	
Aydın	İzmir	Kayseri
A. Menderes	K. Dursun	Ömer Taşcıoğlu
Kırşehir		Malatya
İ. Özkan		M. Nedim Zabcı
Manisa		Rize
F. Kurdoğlu		K. Kamû

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

Mazbata No. 65

Esas No. 1/774

28 . III . 1942

Yüksek Reisliğe

Tasarruf bonoları ihraçı hakkındaki 4058
ve 4120 sayılı kanunlarla 2999 sayılı Bankalar
kanununa ek olarak hazırlanıp Başvekâletin
13 . III . 1942 tarih ve 6/1046 sayılı tezkeresiyle
Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası encü-
menimize tevdi buyurulmakla İktisat ve Maliye
encümenleri mazbatalarıyla birlikte ve Maliye
vekili Fuad Ağralı hazır olduğu halde tetkik
ve müzakere olundu.

Yukarıda yazılı kanunların verdiği salâhi-
yete istinaden çıkarılmış olan elli milyon lira-
lık tasarruf bonosunun tamamen satılarak talep-
lerin de devam ettiği görülmesine nazaran bir
taftan halkımızın tasarruf bonolarına gös-
terdiği bu rağbeti karşılamak ve diğer taftan
halin icap ve zaruretlerinin doğurduğu Hazine
ihtiyaçlarını doğrudan doğruya emisyonu git-
meksizin temin edebilmek üzere daha yirmi beş
milyon liralık tasarruf bonusu ihracını encü-
menimiz yerinde bir malî tedbir olarak mütalâa
ettiği gibi Bankalar kanununun 26 nci maddesi
hükmünce mevduat munzam karşılık nisbetinin
yükseltilmesine dair olan teklifi de içinde bu-

lunan şartlara uygun görerek lâyihayı esas iti-
barıyla kabul etmiştir.

Ancak her iki madde ayrı ayrı kanunlara
taalluk ettiğinden ayrı birer lâyiha halinde tan-
zimlerine karar veren encümen bu suretle hazır-
ladığı lâyihaları Umumî Heyetin tasvibine arzolu-
nmak üzere Yüksek Reisliğe sunmaktadır.

Reis	Reis V.	M .M.
Çorum	Kastamonu	Muğla
İ. Eker	T. Coşkan	H. Kitabcı
Kâtip		
İstanbul	Bolu	Bursa
F. Öymen	Celâl Sait Siren	Dr. Sadi Konuk
Bursa	Elâzığ	Giresun
A. Nevzad Ayas	M. F. Altay	M. Akkaya
Gümüşane	İsparta	İsparta
D. Sakarya	Mükerrem Karaağaç	R. Ünlü
Kayseri	Kırklareli	Kütahya
Suat Hayri Ürgüblü	B. Denker	A. Tiridoğlu
Mardin	Muş	Samsun
R. Erten	Ş. Ataman	M. Ali Yörüker
Sivas	Tunceli	Yozgad
Remzi Çiner	M. Yenel	A. Sungur

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

4058, 4120 ve 2999 numaralı kanunlara ek kanun lâyihası

MADDE 1. — 2. VI. 1941 tarihli ve 4058 numaralı kanunun 1 nci maddesiyle tasarruf bonosu ihracı için 25 milyon lira olarak kabul ve 22. IX. 1941 tarihli ve 4120 numaralı kanunla 50 milyon liraya iblâğ edilmiş olan had, 75 milyon liraya çıkarılmıştır.

MADDE 2. — 2999 numaralı kanunun 26 ncı maddesinde yazılı % 15 nisbeti % 20 ye yükseltilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 4. — Bu kanun hükümlerini yürütmeğe İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

12. III. 1942

Bş. V. Ad. V.

Dr. R. Saydam II. Menemencioğlu

M. M. V. Da. V.

A. R. Artunkal Fayık Öztrak

Ha. V. Ma. V.

Ş. Saracoğlu F. Ağralı

Mf. V. Na. V.

Yücel A. F. Cebesoy

İk. V. S. İ. M. V.

Sırrı Day

G. İ. V. Zr. V.

Muhlis Erkmen

Mü. V. Ti. V.

F. Engin M. Ölmen

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Tasarruf bonoları ihracına dair olan 4058 ve 4120 sayılı kanunlara ek kanun lâyihası

MADDE 1. — 2. VI. 1941 tarihli ve 4058 sayılı kanunun birinci maddesiyle Tasarruf bonosu ihracı için yirmi beş milyon lira olarak kabul ve 22. IX. 1941 tarihli ve 4120 numaralı kanunla elli milyon liraya iblâğ edilmiş olan had, yetmiş beş milyon liraya çıkarılmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye vekili memurdur.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Bankalar kanununa ek kanun lâyihası

MADDE 1. — 1. VI. 1936 tarih ve 2999 sayılı kanunun 26 ncı maddesinde yazılı % 15 nisbeti % 20 ye yükseltilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.